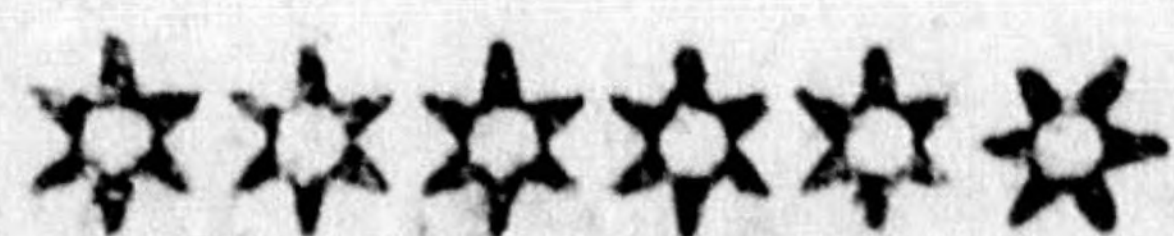

Nro. 7.

A' FELS. CSÁSZAR, ÉS AP. KIRALY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből Pénteken Januarius 22-dik napján 1813-dik
esztendőben.

Nagy Britannia.

Folytatása a' Párisi Monitörben kijött Au-
glus tudósításoknak: —,

„Londonban ilyen magános tudósítások
hirdettettek - ki: —

„Páris, Dec. 22-dik napján. A' Császár
egésztelenkedése tart: de azért még meg nem
szűnt a' Státus' dolgaival foglalatoskodni (1).
A' maga Ministereivel, 's kiváltképpen az Aus-
triai Követtel igen gyakran tanáskozik (2). A'
múlt szombattól fogva tizenhét Kurirok küldet-
tek - el innét Béts, Berlin, Dresda, Studgard,
és egyéb Német országi városok felé. A' mi
politikusaink bámúlással szemlélték tegnap egy
Austriai tisztet Ferentz Császártól ide érkezni.

Azt mondják, hogy *Báró Erbach* a' neve. *Lovás* Generelmáyor; és a' *Ferentz Császár* tulajdon kezével írott levelet hozott *Napoleon Császár*hoz (3). —

„Itt Párisban sok féleképpen speculálnak a' közönséges békességet illető alkudozásoknak elkezdődése felől: azonközben, ezen békességes hajlandóság mellett is parantsolatot kaptak a' birodalom belső részein fekvő Fr. seregek, hogy induljanak útnak *Strasburg* felé, és a' jövő hónap végéig formáljanak egy téli lógert (tanyát) *Strasburg* és *Metz* között.“

A' *Monitör* ilyen jegyzéseket tesz ezekre; —

(1). Vadászni sem szűnt még meg minden héten háromszor, midőn mindenkor három mértföldnyi útat teszen gyalog a' jégen és havon. Azonban nem taláztatik Párisban egy ember is, a' ki nem tudná, hogy ő Cs. Felsége igen jó egészségben van. Nyilvános dolog, hogy ez a' hír *Londoni* fábrikából került.

„(2). Jegyezzétek - meg, hogy Párisban most sem *Követ* sem *Minister* nintsen *Austriából*.

„(3). Ha a' közönséges békesség' feltételeit tudni akarjátok, mellyek az alkudozás' tárgyai lehetnek, olvassátok - meg azt a' levelet, mellyet a' *Bassanói* Hertzeg írt volt *Lord Castlereag*ához. — (Ez a' levél azon *Acták* között taláztatik, mellyek a' *Frantzia* és *Orosz* *Ministériumok* között a' mostani hadakozás' elkezdődése előtt foly-

túl küldettek vala, vissza érkeztek az oda való fegyveres házba, és hogy már most 900 darab minden féle nemű ágyúk találhatnak ezen fegyveres házban. Minden nap szemléljük innét útnak indulni a' táborig ágyúkat és szekereket. A' mi városunk többet kiállíthat 500 ilyen ágyúknál és 2000 szekereknél. A' mi fegyveres házukban igen hevesen foly a' munka, éjjel nappal dolgoznak, az ágyúzós vezér *Lepin* fő vigyázása alatt. —

Öt esztendeje hogy szünetlenül dolgoznak ezen várnak erősségein: Az ezekre tett költség minden esztendőben sok millióba került; a' legfontosabb várak közzé lehet is már most számolni ezen erősséget. Két esztendőre kívántató eleséggel és munitzióval van megtöltve.

Hadi Történetek.

A' Párisi Monitör e'képpen szól Jan. 1-ső napján: —,

„A' *Neufchateli* Hertzeg e'képpen írt volt Dec 31 dikén az ármádáknak fekvéseikről: a' Tarenti Hertzeg (M. Macdonald) Tilsitben és a' Niemen két partjain áll; néhány Orosz batalionokat és ágyúkat elfogott. —

„Az 1-ső szakasz ármáda Thornban, a' 2-dik Marienwerderben, a' 4-dik Marienburgban, a' 5-dik Elbingben, a' 9-dik Dantzskában, és a' 6-dik Plitzkban, állanak. Az Austriai ármáda Bialistok felé fekszik és Warschaut fedezi. A' 7 dik ármáda a' Vistula és a' Presing között, az 5 dik pedig Warschauban fekszik. —

„Az idő hirtelen meglágyult a' hidegmérő a' 23 dik grádusról a' nullára ment. Ennek a' levegői változásnak tulajdonítják az Orvo-

sok, hogy Generális *Eblének*, ennek az igen nagy érdemű ártillérista vezérnek betegsége annyira megterhesedett, hogy őtet életben megtartani lehetetlen volt. — (Már írtuk, hogy ezek a' Frantzia nevezetes ágyúzó vezérek, *Lariboissiere* és *Eble*, főrró hideglelésben vagy mint némelley Orvosaink nevezni inkább szeretik, *hagymázban* haltak - meg).

Osztályos Generális *Grenier*, a' ki egy új Frantzia szakaszármádát vezérel a' nagy ármáda felé, Jan. 9 dikén megérkezett a' maga fő hadi szállásával *Lipsiába*, a' honnét Berlin felé folytatják tsapatonként útjokat ezen seregek. Az *Insbbrucki* levelek szerént ott is naponként takarodnak az Olasz ország felől jövő seregek által, 's mind ezek a' nagy ármádához mennek. —

Marschal *Macdonald* (a' Tarenti Hertzeg) a' Neufchateli Hertzeghez egy levelet küldvén Dec. 28-dikán *Tilsitből*, arról emlékezik, hogy miképpea rontott keresztül az ármádájával az Orosz seregek között: — „Az Oroszok, úgymond, azon a' napon szállottak - bé *Tilsitbe*, midőn az én hátúljáró tsoportom *Mitaut* oda hagyta. Az előttünk lévő *Rosienie*, *Schawle*, és *Telszew* nevű környékeket már elborították vala a' lovas, ágyúzó, és kevés gyalog ellenséges seregek, Gen. *Laskow* a' Niemen jobb partja felől *Pictoponennél*. Gen. *Kutusow* pedig a' víz bal partján *Tilsitben* szállott meg. Mi azonnal réá ütöttünk a' *Picktoponennél* álló Orosz tsapatra; a' Pruszsus fekete Huszárság igen szép bévágást tett réá, és azt vissza nyomta; elvettünk egyebek közt egy haubitzágyúját is a' mu-

a' testi nagy strapátziáknak, mellyeket ő kiállott, és a' mellyek az ő fejét meggyengítették. —

„Ha a' Monitórnek hinni akarunk, úgy Napoleonnak nem csak az egészsége jó, de segedelmkútfejei is bőségesek vannak még; minthogy azt írja, hogy olyan rendelések tétettettek, hogy 20,000 emberek, 6000 lovak, 600 szekerek, és 10 millió Frankok küldetessenek Spanyol országba, mellyek azt bizonyítják, hogy Napoleonnak nints fogyatkozása seregek' dolgában, 's hogy az ő kassái tele vannak. —

„Könnyű már most megmútatnunk, hogy a' második táborozásban Napoleon nem fog két hadakozást folytathatni; 's úgy látszik, hogy néki most szükségesebb leszen az Oroszok ellen erősíteni magát inkább, mint Spanyol országban, a' hol elég erős. Való, hogy Spanyol országban csak a' Spanyol országlószék ellen, a' melly igen szegény eszközökkel bír, és az Angliai, féjére nézve éppen olly szegény Ministériummal kéntelenítettik hadakozni. Ez a' kettős szegénység adta ott az ő fegyverének az új szerentsét és okozta azt, hogy Lord *Wellington* a' Portugalliai határokig vissza vonta magát. —

„Szomorúsággal jelentjük, hogy *Nottinghamban* a' múlt hétfűn népgyűlés tartatott, a' hol az eránt tanátskoztak, hogy valyon tanátsos lehetne - é a' Régens Princzhez, kérő levelet intézni a' békességnek helyre lejendő állíttatása eránt. Szükségtelen lenne megjegyezni, melly politika ellen való dolog légyen az Országlószéket e'féle kérelmekkel terhelni (5).

„(5). Igazi megmagyarázása a' Császár beteg-

Dec. 28-dikán *Minerva* nevű Amerikai postahajó érkezett-meg Angliába. *Rosz* urat hozta az Amérikában lévő *Bates* nevű Anglus Agenstől ide mint mondják igen fontos követséggel. Azt beszélnek, hogy az Angliai és Améri-

ségének; a' Lord Walpole Bétsbe való küldtetésének; a' Kurirok' Bétsbe és Londonba való érkezésének, és mind azoknak a' híreknek, mellyek a' Frantzia országban uralkodó nyughatatlankodások 's a' népnek békételenkedése felől széllyel hordoztatnak — röviden szólván mind azoknak az újságoknak, mellyek az Anglus népet a' dolgoknak valóságos állapotjokra nézve megtsalhatják, igazi megmagyarázások (nyitjok) ennyiben áll: — Az Anglus nép megúnt ily sokáig elválasztatva lenni a' száraz Európától; a' Spanyol és Amériikai hadakozás által sokat szenvedett; fennszóval nyilatkoztatja - ki minden felé azt a' kívánságot, melly az Angliai *Oligarchákat* arra kényszeríti, hogy legyenek bültsek, mérsékeljék magokat, 's adják vissza a' világnak a' békességet — hogy tehát ezen környülállások között a' népet az e'féle gondolatoktól elvonhassák, 's néki időtöltést tsinálhassanak, azt mondják, hogy a' Frantzia seregek kiüressítik Spanyol országot, hogy azután ez Anglus népnek ne kellessék több áldozatot tenni azért, hogy a' Pyreneumi hegyekig a' fél szigetet elfoglalhassa; hogy Napoleon Csá-

kai Országlószékek között való alkudozások már annyira előhaladtak, hogy tsak ez az egy ellenséges tárgy volna még az eligazításra hátra, hogy az Anglusok mondjanak - le arról az eddig gyakorlott jussokról, hogy az Ámerikai hajókról hajós legényeket fogdoshassanak - el. — (Mitsoda

szár fő szédelgést kapván a' halálhoz közel légyen; hogy az ő betegségének befolyása legyen az ő életerejéhez; hogy tőllé nem lehet többé félni; hogy a' Frantziák nyughatatlanok, elgyengültek, meg - erőtlenültek, hazafiúi buzgóságokat, nemzeti kevélységeket elvesztették, és hogy a' rebellálásra 's akar-melley feltételnek elfogadására készek, legyenek, — melly nagy kauklerség! —

„Az északi és Spanyol országai hadakozást egyszersmind fogja folytatni a' Fr. birodalom. Azokon a' 200,000 embereken kívül, a' kikből most a' Frantzia nagy ármáda áll, 300,000 emberek, tsupa Frantziák, fognak a' jövő Februárius hónapban, *Hamburgban* az *Albis* mellett, a' *Rénus* mellett, 's az *Odera* mellett özsze gyülekezni, és a' jövő esztendőbéli táborozás, kétszerte annyi, tsupa Frantziákból álló ármádaival fog elkezdettetni, mint a' múlt esztendőben történt. Ugyan ekkor Spanyol országban is megerőssítetik a' Frantzia ármáda, és a' maga tökéletes állapotjában fog megtartatni, az az mindenkor 300,000 emberekből fog állani. —

fundamentomon gyakorolták ezt az Anglusok mind ez ideig a' szabad tengereken előtalált Àmérikai hajókon, bajos által látni.)

A' hadi készületek azonközben a' békességes alkudozások mellett is mind két részről hathatósan tétetnek. Admirális Popham, a' ki tavaly az északi Spanyol partra seregeket tett volt-ki, vissza érkezett onnét ezeknek egy részekkel Àngliába, és azt mondják, hogy ezek már most haladék nélkül Àmérika felé fognak útnak indítatni. Ezek tengeri seregek.

Egy *Londoni*, gondolhatóképpen antiministeriális újság azt erőssíti, hogy az Àmérikai hajók ezen hadakozásban már 218 Ànglus hajókat fogdostak - el, mellyeken 574 ágyúk és 5106 emberek találtattak.

Északi Európa.

Azt írják Decemb. 29-dikén *Dantzkból*, hogy a' vártörő ágyúk, a' mellyek a' Niemenen

„Anglia azzal ditsekszik, hogy néki az ő tengeri embereivel együtt, Európában, a' két Indiákon, Àsiában, és Àmérikában, 400 ezer emberei állanak talpon. Igen, de Frantzia országnak leg alább négy annyi népe van mint Àngliának. Tehát ha Àngliának 400,000 fegyveres emberei vannak, Frantzia országnak háromszor annyival többek lehetnek, és ha ezek közzül 200,000-et az ő hajóira és partjaira számlálunk, még egy egész millió emberek maradnak hátra, a' kiket Frantzia ország éppen olyan könnyen kiálíthat, mint Ànglia 400 ezeret.“

A' *Times* ből Jan. 2-dikán: — „A' Pétersburgi 's még a' mi Londoni politikusaink is igen fontos dolognak tartják Lord *Walpolének* Bétsbe lett küldtetetését. A' Napoleon' dolgai valamint szintén ő maga is, a' végekhez közeli-
 litének, és azt lehet várni, hogy Frantzia országban nem soká fontos dolgok fognak előfordúlni, ha még elő nem fordultak (4).

A' *Stár* ből Jan. 2-dikán: — „Úgy halljuk, hogy kevés napok előtt egy Austriai Kurir érkezett ide Londonba felettébb fontos követséggel. Hollandián által jött ide; holnap vissza fog indulni.

A' *Kurir* ből Jan. 4-dikén: — „Ministereink rendelést tettek, hogy a' Napkeleti Indiai Kereskedő Kompánia előjárói hirdettessék - ki, hogy az Országlószék telyesíteni akarja a' közönség' kívánságát abban, hogy a' Napkeleti Indiában való kereskedést a' Britanniai egyesült birodalom' hat főbb kikötőhelyeinek megnyitassa, a' melly főbb kikötőhelyek ezek: *London, Bristol, Hull, Glasgow, Dublin, Cork.* A' *Khinaikkal*

tak, 's a' mellyek akkor a' M. Kurirban is kijöttek volt).

„(4) Az Anglus Ministereknek, a' kik ezt a' tikkelyt írták, valójában igazságok van; a' Császár' dolgai éppen úgy állanak, mint az ő egészsége. Abban is igazságok van, hogy a' Frantzia birodalomban rendkívül fontos dolgok vannak munkában, de éppen ellenkező értelemben, mint az Anglus Ministerek gondolják.

való kereskedés tovább is a' Kompánia tulajdona marad kizorítólag.

A' Timesból Jan. 4-dikén: — „Párisból Dec. 1-ső napjáig vettük az újságokat. Az olvasóknak készeknek kell lenni ahhoz, hogy azt fogják ezen újságokban szemlélni, hogy ezek minden módon azon iparkodnak, hogy minden féle meséket koholjanak Európának az eránt lehető meggyőzeztetésére, hogy Napoleonnak sem az egészsége sem segedelem-kútfejei el nem romlottak. Nem látszik, hogy Napoleon a' múlt hónap' 28-dikáig olyegéséges volt volna, hogy kimehessen: a' mely utolsó megnevezett napon tsakugyan annyira ment, hogy megjelent a' katonaparádén, melly éppen a' palota kapui előtt tartatott. Más nap a' múzében és az énekes játékok' théátrumján mutatta - meg magát. Ezek a' gyaníthatóképpen tsak szempillantatnyi megjelenések, voltak mint látszik, azok, a' melyekre még eddig réá vette magát; mivel, hogy a' Tanátsban való megjelenése, mellyben előlült, 's az ő audientziaadása, mellyen a' maga Udvarnokjai köszöntéseiket elfogadta, nem tartathatnak közönséges megjelenéseknek. A' mi az ő azon napi vadászatait a' Versáliei erdőkön illeti, a' melly napon a' múzében és az énekes théátrumon vólt, az eránt mi bátorodunk kételkedni. Mi a' Frantzia országból vett újságlevelek olvasásában semmi olyant nem találtunk, a' mi elégséges volna arra, hogy ítéletünket megváltoztassuk azon betegség eránt, mellyet Napoleon kapott, és a' melyben még szenved. Az ő egészségének állapotját igen kijelenti az ő utóbbi beszédében lévő homályos hang, és ez az állapot szükséges következése azoknak

nitziós szekerivel együtt. Elfogtunk két Regimentjít Tegnap a' többi tsapatjaink is megérkezvén, a' volt a' szándékunk, hogy megverekedjünk az Orosz ármádával, de ennek nem tettett elfogadni a' verekedést, hanem fel felé vonta - el magát a' Niemen két partjai mellett."

Rénusi Szövetség.

A' *Studtgárdból* Jan. 9-dikén indúlt magános tudasítások szerént itt 8-dikra vírradó éjjel igen gyalázatos össze esküvés tudódott - ki szerentséssen, a' melly másnap reggel a' *Monreposi* vidéken, vadászat alkalmatosságával, a' Király élete ellen munkába vétetett volna, 's a' mellyről ilyen szókkal való jelentést teszen a' *Studtgárdi újság* Jan. 16-dikán: —,

„Ma, délelőtt minden itt lévő templomokban háláadó imátságok tartattak, 's a' jövő vasárnapon az országnak minden templomaiban fognak tartatni, azért, hogy a' Király életét fenyegető veszedelem elhárítódott.

A' *Studtgárdi Ministeriumból* ilyen végzés jött - ki Jan. 12-dikén: — „Ő Felsége méltóztattott a' *Marbachi* kerületben lévő *Murri Bírót*, az ő Felsége ellen intéttetett gyilkos össze esküvésre nézve kimútatott magaviseletéért, a' kerület (kanton) tisztjévé nevezni, és a' polgári jutalom arany pénzével megjutalmaztatni.

Utolsó Jegyzések.

A' hozzánk mostanság megérkezett Orosz tudósításokban, ez a' két újabb és nevezetesebb környulállás fordul elő, hogy Decemb. 17-dikén *Konstantinus* Császári Nagy Hertzeg a' Cs. Testörző Regementeket maga vezérelte - bé *Wilnába*, és hogy ugyan oda *Sandor* Császár is szerentséssen megérkezett.

A' *Warschauból* Bétsbe érkezett tudósítások szerént a' Hertzeg *Schwarzenberg*

fő hadi szállása Jan. 15-dikén még *Pultuskában* volt. Gen. *Reynier* Jan. 9-dikére virradó éjtzaka *Warschauba* érkezett a' 7-dik armáda' hadi szállásával. A' Nápolyi Király' fő hadi szállása Jan. 8-dikán még nem mozdult volt el *Elbingből*, és úgy látszott, hogy annak vidékein, ha az Orosz seregek oda is elő talál-
nak nyomulni, heves verekedések fognak történni.

A' nagy armádának Königsbergtől fogva való hátrálása alatt, csak *Tapiau* mellett a' *Pré-
gel* vizénél, és *Melhsack* mellett a' *Passarge* vizén túl történtek verekedések, de a' mellyek-ről még sem a' Frantzia sem az Orosz tudósítá-
sok el nem érkeztek.

A' *Stuttgarti* udvari újságban a' Würtembergi seregeknél mostanság meghalt tisztekről emlékezet tétettéven, olyan három tisztek fordulnak elő közöttök, kik felől megjegyztetik, hogy ezek a' *Dorogobush*, *Wilna*, és *Königsberg* felé való utazás közben, megfagytak.

A' mi közönséges leveleinkben most is néhány rendbéli Orosz Bülletisek fordulnak elő, de mind már tudva lévő és régen előhordott dolgokkal. A' *Budai* újságban fordul elő, mint *Wilnában* Dec. 11-dikén költ Orosz Bülletis, hogy a' Fr armáda 8-dikban *Osmiany* mellett *Admirális Tschischagow* által megverettéven, itt néhány Generálisok, 15,000 emberek, 2 Sasok, 150 ágyú, 700 puska poros szekerek, 's azután *Wilnában* ismét 5000 emberek kerültek volna az Oroszok kezire; az utolsók között, a' kik *Wilnában* fogságra estek, *Lahoussaye*, és *Zajonczek* Generálisok neveztetnek meg. — (Mi ezt az Orosz tudósítást a' kezünkön forgó újságok között még csak a' *Lembergiben* láttuk).

Jobbítások. — A' közlelőbbi M. Kurir' 94-dik lapján alólról felfelé az 5-dik sorban, ezt *Lulin* így kell olvasni: *Lublin*; a' 103-dik lapon alólról a' 2-dik sorban, ' helyett az a' szívet, ezt kell olvasni az ő szívet,